

Handläggare
Venemalm Sofia

Datum
2017-04-25

Diarienummer
SCN-2017-0263

Socialnämnden

Föreningen Barnombudsmannen i Uppsala, BOiUs redovisning av verksamhet året 2016

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna Föreningen Barnombudsmannen i Uppsalas verksamhetsredovisning för år 2016.

Sammanfattning

Föreningen Barnombudsmannen i Uppsala redovisar till socialnämnden verksamhet och insatser 2016. Redovisningen utgår från av nämnden godkänd verksamhetsbeskrivning för verksamhetsåren 2015-2017. Verksamhetsredovisningen beskriver organisation, verksamhetsområden med beskrivning av insatser inom respektive område samt volymer med statistik. Barnombudsmannen erhåller en bidragsersättning på 2 288 800 kr, vilken regleras i en överenskommelse med nämnden.

Ärendet

Föreningen Barnombudsmannen i Uppsala, nedan kallad BOiU, ska enligt överenskommelsen med socialnämnden bedriva verksamhet med insatser utifrån FN:s Konvention om barnets rättigheter. Insatserna ska bedrivas inom områdena: Barns rätt. Barns delaktighet. Icke-diskriminering. Samverkan med organisationer. BOiU har verkat i Uppsala kommun i närmare 30 år utifrån en i landet unik konstruktion, närmare bestämt som ideell fristående förening med överenskommelse att bedriva barnrättsfrågorna i kommunen och numer även i Landstinget. BOiU:s organisation består av 54 stycken betalande medlemmar vilket är en ökning gentemot föregående års 44 medlemmar, en styrelse, sju stycken anställda samt åtskilliga frivilliga och praktikanter. Förutom stöd från Uppsala kommun har föreningen avtal med Landstinget samt finansiering av Allmänna Arvsfonden för enstaka projekt. I sin planering och i redovisningen av verksamheten 2016 har BOiU delat in arbetet i följande arbetsområden: **Stöd och råd. Information. Påverkan** samt **Stärka barns och ungas röster.**

Stöd och råd

BOiU tar emot samtal och mejl om barns rättigheter. Oftast är det vuxna som hör av sig. Under 2016 rörde de flesta frågorna som ställdes av vuxna flykting- och migrationsfrågor. I flera fall hänvisar BOiU vidare till verksamhet där hjälp kan erbjudas. Exempel på instanser man hänvisar vidare till är Skolinspektionens Elevombud, Råd och stöd socialtjänsten och Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala. BOiU uppskattar att 14 procent av ärendena under 2016 kom från barn och unga och frågorna behandlade till stor del psykisk ohälsa, rättighetsfrågor och fysiskt våld. Under året inkom rådgivningsärenden via telefon, mejl eller sociala medier så som exempelvis Facebook.

Information

Informationsarbetet utgår från tanken att barn, unga och vuxna i Uppsala kommun lär känna barnkonventionen och kan använda den. Visionen är att varje barn ska leva och utvecklas på ett sätt som tar hänsyn till barnets vilja och åsikter samt gynnar barnets eget bästa. Arbetet utförs med hjälp av BOiUs och tidningen Words webbsidor, sociala medier, nyhetsbrev, masskommunikation via media och debattartiklar, informationsbroschyr, affischer, möten och personliga samtal. Under året har BOiU tagit fram en ny förenklad och målgruppsanpassad hemsida för att underlätta informationssökandet för den specifika besökaren.

BOiU deltar regelbundet på föräldramöten i skolan och med föreläsningar för förtroendevalda och tjänstepersoner i kommunen. De dagliga mötena med förtroendevalda och tjänstepersoner om barnrättsfrågor är viktiga inslag i arbetet. BOiU för en ständig dialog med såväl föräldrar som, vårdnadshavare, beslutsfattare och personal som arbetar nära barn.

Under våren 2016 har konceptet **Din röst** som syftar till att erbjuda lärare ett kreativt upplägg kring barnkonventionen och påverkan utvecklats. Arbetet har utökats till att inbegripa skolveckor i samarbete med andra relevanta ideella organisationer. Under året besöktets sammantaget tre skolor.

Under verksamhetsåret tog BOiU fram nytt material däribland en målarbok på temat barnets rättigheter samt producerade ett antal utbildningsfilmer för politiker och medarbetare i Uppsala kommun.

Under hashtaggen #bytposition påtalades vuxnas makt över barn i syfte att synliggöra maktstrukturer och belysa barns underordning.

Påverkan

BOiU arbetar aktivt med att säkerställa att barnets rättigheter ska tillgodoses för alla barn i kommunen. Däribland ingår att slå vakt om barnrätten genom att granska kommunens arbete med barnets rättigheter, både utifrån beslut samt brist på beslut som rör barn. BOiU verkar utifrån devisen att inget barn "faller mellan stolarna" eller utsätts för onödig byråkrati på grund av bristande samverkan. Alla som arbetar med eller för barn och unga bör samverka för barnets bästa och utbyta erfarenheter och kunskap. För att få en bra kunskapsbild av de olika stödinsatser och problembilder som finns inom kommunen deltar BOiU i olika nätverk och samverkansgrupper, vilka finns beskrivna i verksamhetsredovisningen, som t.ex. Trappans

referensgrupp, Barnskyddsrådet i Uppsala län samt barn- och familjenätverket med representanter från familjerådgivningen, råd och stöd och Svenska kyrkans diakoniverksamhet.

Under år 2016 har BOiU valt att anta en handlingsplan där ett antal fokusfrågor under arbetsområdet påverkan särskilt valts ut. Det rör sig bland annat om barnrättsliga beslutsprocesser, likabehandlingsarbete, barn i ekonomiskt utsatta familjer, flyktmottagandet i Uppsala, föräldrastöd, familjerätt, barnets rättigheter i kommande regionbildningen, barnskyddsrådet samt sexuella övergrepp inom skola och förskola.

Stärka barns och ungas röster

BOiUs vision är att barn och unga bjuds in att vara aktörer i kommunala och politiska processer och i allt som rör deras vardag och att deras åsikter ska tas på allvar. Föreningen arbetar på två nivåer dels genom att påverka, utbilda och stötta politiker och tjänstemän i att efterfråga barn och ungas åsikter, dels utbildar och stöttar de barn och unga i att påverka.

BOiU är närvarande i skolor och informerar om rätten till påverkan och hur det kan gå till. Sedan 2006 ger föreningen ut tidningen WORD som helt och hållet produceras av en ungdomsredaktion. Vidare erbjuds fokusgrupper för barn och unga kring olika aktuella ämnen som berör barn och ungdomars vardag. Under 2016 tog BOiU emot fem praoelever och två ungdomscoacher. Sammanlagt 16 barn sommarjobbade under tre veckor på BOiU och fick lära sig om barn och ungas rättigheter genom att försöka få sin vilja igenom i en samhällsfråga de själva valt. Vidare genomfördes en utbildningskväll av unga ensamkommande barnrättsambassadörer. Utbildningen syftade till att ge kunskap om barnets rättigheter samt möjligheten att föra vidare kunskap om dessa till andra barn och ungdomar som befinner sig i liknande situation.

Ekonomi

Uppsala kommuns bidrag finansierar största delen av BOiUs verksamhet. I budgeten inför 2016 hade föreningen räknat med intäkter från två kommuner i länet, vilket inte blev utfallet. Detta påverkade budgeten negativt med 230 000 kronor. Totala utfallet på intäkter uppgick till 3 590 175 kr varvid totala utfallet på kostnader blev 3 701 979 kr. Vilket resulterade i ett minusresultat på 111 804 kr. Budgeten var beräknad att belasta BOiUs eget kapital, men till följd av lägre kanslikostnader blev det totala budgetunderskottet lägre än beräknat.

BOiU redovisar att det ekonomiska läget inför 2017 är kritiskt. Inför året saknades cirka 400 000 kronor. Förklaringen BOiU anför är utebliven uppräkningsbidrag av kommunens verksamhetsbidrag under år 2013 och 2014 samt att bidraget för tidningen Word från tidigare Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden drogs in helt under år 2014. Efter diskussioner med företrädare för socialförvaltningen samt kommunledningskontoret kom man till en lösning inför 2017 som innebar att kommunledningskontoret köpte ett annonspaket i tidningen Word motsvarande 400 000 kr. Då detta i dagsläget är en temporär lösning kommer förvaltningen inför BOiUs nya överenskommelseperiod med start 2018 att föra diskussioner avseende hur det ekonomiska läget kan avhjälpas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att de insatser BOiU beskriver i verksamhetsplanen är genomförda. Omfattningen av de insatser, kontakter och nätverk föreningen har är en värdefull resurs i arbetet med Barnkonventionen och i det förebyggande och främjande barn- och ungdomsarbetet.

Förvaltningen bedömer också att omfattningen av BOiUs kontakter med barn och unga är av betydelse i arbetet med barns rättigheter, inflytande, och påverkansarbete. För kommunens nämnder är skolbesöken, fokusgrupperna tillsammans tidningen Word de enda demokratiforum som finns utanför de politiska partierna för ungas delaktighet och inflytande i kommunen.

Förvaltningen anser att BOiUs arbete med att få föräldrar, vuxna och beslutsfattare att inse och verka för barnets egen inneboende kompetens är oerhört viktig. Under verksamhetsåret 2016 har föreningen träffat omkring 2000 vuxna och ungefär 2500 barn och unga vilket är en betydande ökning jämfört med 2015. Förvaltningen skulle vilja åstadkomma ett tydligt kunskapsutbyte mellan BOiU och Uppsala kommun samt hitta nya former och vägar för oss gemensamt att ha en dialog kring barn och ungas rättigheter, delaktighet och inflytande. I det avseendet önskar förvaltningen etablera nya forum för dialog och kunskapsutbyte med BOiU. Detta skulle i förlängningen kunna stärka kommunens barnperspektiv och främja barn och ungas rättigheter i Uppsala kommun.

Förvaltningen ser gärna att BOiU i ett tidigare skede än vid fullbordad kris kommunicerar ett försvårat ekonomiskt läge. Föreningen har sedan tidigare utsedda kontaktpolitiker från nämnden samt en tjänsteperson som ansvarar för överenskommelsen. Inför överenskommelseperioden 2018-2020 anser förvaltningen att det är önskvärt att tidigt föra en dialog avseende föreningens ekonomiska situation och vilka konsekvenser detta kan komma att få för verksamheten de bedriver.

Ekonomiska konsekvenser

Föreningen Barnombudsmannen i Uppsalas verksamhetsbidrag innebär inga ökade kostnader för nämnden utan finansieras inom ramen för nämndens budget för råd- och stödverksamhet.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör

BARNOMBUDSMANNEN I UPPSALA

BOiU

☎ 018 69 44 99

✉ boiu@boiu.se

🐦📘📷 gillaboiu

🌐 boiu.se

VERKSAMHETS 20 BERÄTTELSE 16

Innehåll

Förord	3
2016 i siffror	4
Vad vi gjort	7
BOiU i media	13
Sociala medier och webb	14
Organisation	15
Ekonomi	16

Förord

Är det okej att ringa till BUP om det här?

Jag är god man åt en pojke från Afghanistan som är placerad i Uppsala av en annan kommun. I dag fick vi veta att han ska flyttas till sin hemkommun nästa vecka. Vad kan vi göra?

Hur ska jag säga om jag ringer till en familjecentral om våra problem i familjen?

Tycker du att jag ska prata med kuratorn på skolan om våra problem med en elev som hotar?

DETTA ÄR CITAT från personer som ringt oss. Att vara en fristående verksamhet, som inte är en myndighet, och att vi finns och kan det lokala samhället är i många fall en förutsättning för de som hör av sig, och att vi kan ge rätt svar på frågorna.

Utifrån samtal med barn, unga, föräldrar och personer som arbetar med barn kan vi också styra vår verksamhet så att vi kan göra insatser till exempel på de skolor som vi fått information om att det finns problem på. Vi kan också uppmärksamma

beslutsfattare på vad som kan behöva göras.

Under året har det lagts fram en utredning om barnkonventionen som lag. Den kommer troligen att påverka situationen för barn i Sverige – om än till största delen genom att frågor om barnets rättigheter syns mer.

BARNKONVENTIONEN GÄLLER DOCK redan, och för att den ska följas ser vi att vår roll är avgörande, och det framkommer även i utredningen, där de skriver om

behovet av fristående lokala barnrättighetsbyråer.

DET HAR SKETT många framsteg för barnets rättigheter såväl i Uppsala kommun, region och på nationell nivå. Vi kan utifrån det utgå ifrån att det arbete som läggs ner för att driva på förändringar, opinionsbilda, informera och stärka barn och ungas röster verkligen har betydelse, och att vi bör fortsätta att vara aktiva tills varenda rättighet gäller vartenda barn!

Gunilla Oltner, ordförande

5 bästa hos BOiU 2016

Vi ger stöd och råd, informerar, påverkar och stärker barns och ungas röster. Det här är det som vi är nöjdast med 2016.

Möten med barn

Över tusen barn och unga från F-klass till årskurs 9 har vi mött i klassrummen. 600 av dem har också fått testa vår nya vägghalvår med barnrättstema. Bläddra i kalendern på boiu.se/material

Unga experter på sjukhuset

Fem olika grupper av barn och unga hjälper nu barnsjukhuset att bli ännu bättre på bemötande, information och forskning. Läs bloggen på ungaexperter.wordpress.com

Jubileum

Ungdomsmagasinet Word firade 10 år med sitt extra-tjocka 50:e nummer. Av unga, för unga – sedan 2006. Läs alla numren på hemsidan. tidningenword.se

Ny, roligare hemsida

Nu är det lättare att snabbt hitta rätt på vår hemsida för den som behöver hjälp. boiu.se

Familjerätten

Efter vårt långvariga påverkansarbete så erbjuder familjerätten nu eftersamtal vid vårdnadstvister – för både barn och föräldrar.

Sämst!

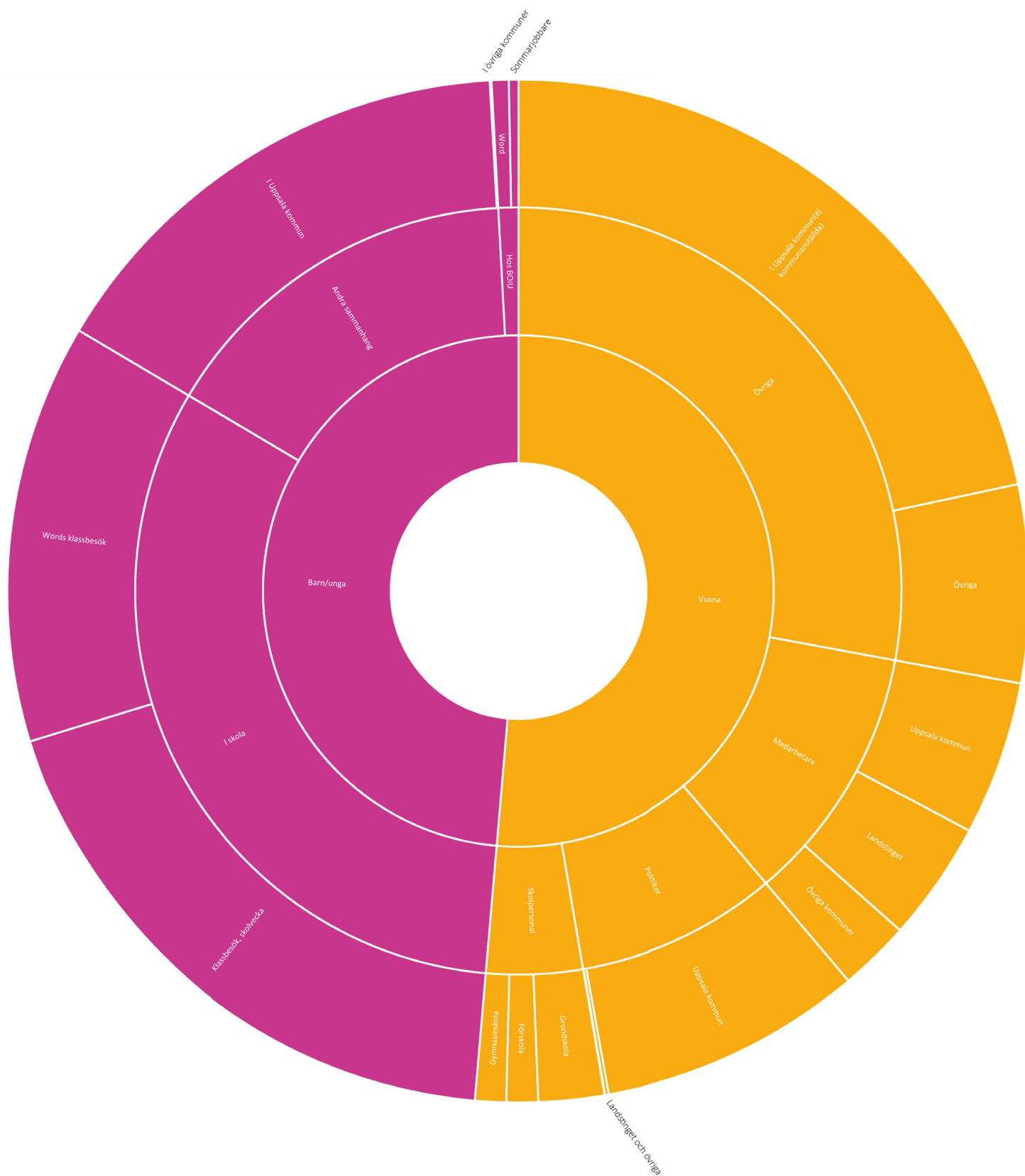
Kommuner och domstolar blundar för barnets bästa när de flyttar ensamkommande mot deras vilja. I år har vi givit juridisk hjälp och/eller stöd till drygt 40 personer i denna situation.

2016 i siffror

Nedan: Personer vi träffat, redovisat efter kategori.

Svårt att läsa? Förstora diagrammet på hemsidan:

► boiu.se/2016/diagram

Nedan: Personer vi träffat, redovisat efter sammanhang

Inom Uppsala kommun

Unga som deltagit i BOiU:s arbete

Word, redaktion och övr medv 22+6

Sommarjobbade kommunutvecklare 16

Unga som BOiU mött

Klassbesök, Word, övriga & skolvecka

690+983

Övriga unga 827

Vuxna som BOiU mött

Politiker 435

Medarbetare, förskola, grundskola, gymnasiet 52+108+51

Medarbetare, ej skola/förskola 254

Övriga vuxna 1127

Rådgivningsärenden

Antal ärenden initierade av barn, vuxna 14+87

Utanför Uppsala kommun

Unga utanför Uppsala kommun 3

Politiker, landsting 6

Politiker, övriga kommuner 1

Medarbetare, landstinget 197

Medarbetare, Enköping, Knivsta, övriga 14+11+92

Övriga, i länet, ej i länet 70+255

Vad vi gjort

BOiU arbetar för att alla barn och unga ska få den hjälp de behöver och att alla barn och unga ska kunna påverka sin vardag och samhället.

Detta gör vi genom att ge stöd och råd, informera, påverka och stärka barns och ungas röster.

Vi gav stöd och råd

Vi ger stöd och råd via telefon och mejl om barns och ungas konkreta rättigheter och möjligheter att få den hjälp de behöver. Ärenden med stor variation kommer via telefon, mejl och chattapp eller när vi träffar barn och unga.

Ärenden 2016

Allra flest ärenden – nästan 40 % – handlade i år om flytt av ensamkommande barn från Uppsala till andra kommuner. Det är också de ärenden som medfört mest nedlagd arbetstid och även känslomässigt engagemang för personalen.

Rättighetsfrågor och psykisk ohälsa är de ämnen som dominerat när barn hört av sig.

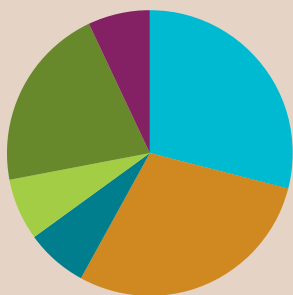
Cirka 14 % av ärendena kom under 2016 från barn/unga. Den enskilt största kategori personer

som velat ha stöd av BOiU 2016 är gode män till ensamkommande.

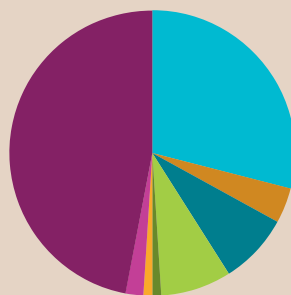
Två orosanmälningar gjordes under hösten i samband med klassbesök, varav en ledde till utredning av socialtjänst och polis.

Vi har under året startat konton på fler sociala medier där barn och unga vistas, som en alternativ kontaktmöjlighet.

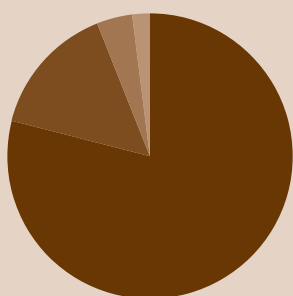
Ämnesområden som barn sökt hjälp om under 2016

Ämnesområden som vuxna sökt hjälp om under 2016

Ärendehantering 2016

- Endast besvarat
- Agerat i ärendet (t ex tagit fram underlag, skrivit/bidragit till ansökningar eller överklaganden, haft möten med tjänstepersoner/ beslutsfattare i ärendet mm)
- Agerat strategiskt (t ex skrivit debattartiklar, tagit fram principiella underlag, haft möten eller kontakt med beslutsfattare på generell nivå och myndigheter)
- Gjort orosanmälan

Vi informerade

Vi informerar och utbildar barn, unga och vuxna om barnrätt och påverkan. Vi träffar barn och unga, politiker och medarbetare inom kommun och landsting, personal som möter barn och vuxna nära barn. Verksamheter som möter barn och unga använder oss som informationskälla för att hitta material och tips.

Kulturnatten

På Kulturnatten bjöd vi in i ett tält på Drottninggatan.

En barnrättsmaskin levererade lappar med rättigheter samt reflex, barn fick göra sin egen knapp med den åsikt de ville framföra, det var möjligt att göra ett quiz på temat ”Vilken rättighet är du?” och vi samlade in barns och ungas åsikter genom att de fick måla på en Uppsalavvy där olika färger symboliserade olika utvecklingsområden.

Ny hemsida

En ny hemsida togs fram under året. Vi har arbetat mycket med målgruppsanpassning, och fokus ligger nu på att det ska gå enkelt och snabbt att hitta information och stöd som är relevant för den specifika besökaren.

► boiu.se

Behöver du hjälp

Vi har fortsatt sprida affischer om vår hemsida där vi listar stödfunktioner. Affischerna har skickats till skolor, ungdomsgårdar, bibliotek, vårdcentraler och andra ställen där barn och unga finns.

Några av våra praoelever har också bidragit med stop-motion filmer om stödfunktionen som spridits via sociala medier.

Vi har också haft många pluggannonser i UNT under året som visar till boiu.se

Barnrättskalender

Under sommaren tog vi fram en väggkalender med barnrättsinformation. En testupplaga delades ut till

nära 600 elever i årskurserna F-6. I samband med utdelningen informerades även på föräldramöten, och alla berörda klasser fick en barnrättslektion (se under klassbesök).

► Bläddra i kalendern på boiu.se/material

Klassbesök och skolvecka

Under 2016 har vi provat ut ett nytt koncept som en vidareutveckling av Din röst som BOiU:s satsning för att informera om barnets rättigheter och möjliggöra delaktighet hos skolelever.

Skolveckan Vecka 54 är ett bra koncept under utveckling. I Vecka 54 ingår barnrättslektioner och insamlande av åsikter med samtliga klasser och ”lunchhäng” på en central plats i skolan. Insamlade åsikter från eleverna sammanställs och skickas till berörda nämnder. Under lunchhänget medverkar olika relevanta organisationer och verksamheter samt politiker.

Tre skolor besöktes under året. Medverkande verksamheter 2016 var Trappan, Tris, Ungdomsmottagningen och Antidiskrimineringsbyrån Uppsala.

Barnrättspriset

Barnrättspriset delades ut för sjätte gången. Denna gång till professor Anna Sarkadi som representant för forskningsgruppen Chap på Institutionen för kvinnors och barns hälsa vid Uppsala universitet. Forskningen vid Chap har stor betydelse för att barnets rättigheter ska förverkligas inom flera verksamheter, inte minst för ensamkommande.

Ett lunchseminarium med prismottagarna genomfördes och prisöverlämningen skedde vid Gränbyförskolornas ljusfest i närvaro av mer än 100 barn och vuxna.

Samtal på BOiU

Vår öppna samtalsserie Samtal på BOiU bjöd in till två samtal arrangerade av styrelseledamöter från BOiU.

Det ena handlade om stress bland unga och leddes av en psykolog, det andra var ett samtal mellan

ett maskrosbarn och en socionom, med reflektion av en jurist. Kvällen belyste personliga erfarenheter speglade utifrån ett juridiskt perspektiv på samhällets skyldigheter.

Novemberkalendern

I november genomförde vi en ”adventskalender” på vår hemsida. Varje dag fram till Barnkonventionens födelsedag den 20 november öppnades en ny lucka, med dagens artikel och tävling. Kalendern marknadsfördes i sociala medier och fick en del uppmärksamhet till liten arbetsinsats.

Avsikten var dels att marknadsföra vår nya hemsida, och dels att sätta fokus på Barnkonventionen.

► boiu.se/julkalender-i-november

Utbildningar

Vi genomför anpassade utbildningsinsatser för politik, förvaltningar och andra verksamheter inom Uppsala kommun och landstinget. Att producera informationsfilmer har varit en del i att systematisera och tillgängliggöra utbildningar på grundnivå om barnrätt. Till filmerna hör även ett diskussionsmaterial.

Nytt material

Mina rättigheter

Tillsammans med vår illustratör Rebecca Karlén gjorde vi en målarbok om barnets rättigheter, tillgänglig att skriva ut från vår hemsida.

Utbildningsfilmer

Vi producerade utbildningsfilmer för politiker och medarbetare inom Uppsala kommun. Filmerna har visats vid utbildningar. Sedan tidigare finns motsvarande film för landstinget.

Material för föräldragrupper

I dialog med föräldrar och barnmorskor har vi gjort ett material som delats ut till samtliga barnmorskemottagningar i länet.

Vi har också producerat mycket ”ad hoc-material” för exempelvis klassbesök och event.

► [Allt material finns på boiu.se/material](http://boiu.se/material)

#bytposition

#BYTPOSITION ÄR BOIU:S event där åldersmaktordningen sätts under lupp. Det genomfördes för första gången under en vecka våren 2016. Inslag i sociala medier med hashtaggen #bytposition ifrågasatte vuxnas makt över barn och satte dem i skrattspegel. Flera inslag gjordes av unga illustratörer i BOIU:s nätverk.

Tanken var också att hög-

stadiel elever skulle följa med kommunalråd under en dag för att bevaka hur de tar hänsyn till ungas delaktighet och barnets bästa. Tre kommunalråd och en skola var involverade, men i sista minuten insåg skolan att det inte fungerade med skolans planering. På BOIU hade vi två ungdomscoacher som fick granska vår verksamhet och föreslå förbättringar.

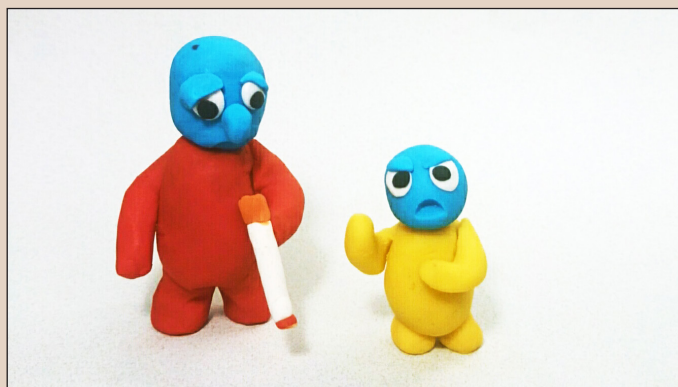

Bild ur stop motion-film från #bytposition. Se den på boiu.se/bytposition

Vi påverkade

BOiU lyfter frågor som är viktiga för att barnets rättigheter ska fungera. I vårt arbete ingår granskning av kommunens och landstingets arbete för barnets rättigheter. Vi stödjer även verksamheter i deras arbete. Vi ser att mycket återstår att göra för att barns rättigheter fullt ut ska förverkligas i Uppsala.

Fokusfrågor 2016

Årsmötet 2016 antog en handlingsplan där ett antal fokusfrågor under arbetsrådet Påverkan valdes ut. Nedan finns en genomgång som visar hur det gick.

Barnrättsliga beslutsprocesser

Mål: BOiU vill att kommunerna i Uppsala län utbildar politiker och medarbetare för att kunna säkra barnets rättigheter i beslutsprocesser.

Så långt kom vi 2016: I dialog med kommunledningskontoret i Uppsala kommun togs fram informationsfilmer, och Plan- och byggnadsnämnden har sett den på nämnd, och det har också varit ett frukostseminarium med KLK och BOiU på temat barnets rättigheter.

Övriga kommuner i länet har inte anlitat BOiU för utbildning, men kan till viss del ha utbildat via egna kanaler.

Likabehandlingsarbete

Mål: Kvaliteten på förskolors och skolors arbete med likabehandling ska höjas. Personalen ska få utbildning.

Så långt kom vi 2016: Påverkansmöten har genomförts för att säkerställa att det finns lätt tillgänglig utbildning för personal. Påverkan fortsätter. Även genomfört separat utbildning av personal på gymnasieskola samt vid seminarium tillsammans med Stadsteaterns föreställning 30 november.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer

Mål: BOiU ska bidra till att skapa en handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta familjer inom Uppsala kommun. Ekonomisk utsatthet ska finnas med som diskrimineringsgrund i likabehandlingsarbetet inom skolor och för skolor.

Så långt kom vi 2016: BOiU har genomfört seminarium tillsammans med Utbildningsnämnden, sammanställt och skickat ut tips till förskolor och skolor och fått debattartikel publicerad i UNT, samt bidragit i framtagande av handling kring riktlinjer för förskolor och skolor. Beslutas tas troligen av Utbildningsnämnden under 2017.

Sexuella övergrepp inom skola och förskola

Mål: BOiU ska bidra till att det skapas dels tydliga förebyggande rutiner mot sexuella övergrepp inom skola och förskola, och dels handlingsplaner om övergrepp förekommit.

Så långt kom vi 2016: Frågan har lyfts i påverkansmöten angående säkerställa utbildning om

övergrepp och kränkningar. Inga resultat än.

Föräldrastöd

Mål: BOiU ska se till att föräldrastödet utökas och att ambitionen ska vara att stödet når alla föräldrar.

Så långt kom vi 2016: BOiU har samverkat med Länsstyrelsen och Regionförbundet i Uppsala län bland annat när det gäller formuleringar i målsättningar till den regionala handlingsplanen för 2016-2019 som beslutats av Regionförbundet i Uppsala läns styrelse, samt skrivits under av KSO i kommunerna i länet. Nu finns där ett mål om att alla föräldrar ska erbjudas föräldrastöd under barnets uppväxt 0 -17 år.

BOiU har också påverkat om att det bör finnas en webportal där allt föräldrastöd finns att hitta.

I Uppsala kommun har BOiU medverkat som moderator vid Triple Ps seminarier, och kunnat ge kunskapsunderlag till politiker och tjänstepersoner om fördelar med verksamheterna.

Familjerätt

Mål: BOiU ska påverka så att det erbjuds fler varianter av stöd till föräldrar som separerar, och att kommunens arbete gentemot barn i separationer utvecklas.

Så långt kom vi 2016: Efter vårt långvariga påverkansarbete så erbjuder familjerätten nu eftersamtal vid vårdnadstvister – för både barn och föräldrar.

Flyktingmottagandet i Uppsala

Mål: Vi bevakar att alla barnets rättigheter ska gälla även de nyanlända barnen.

Så långt kom vi 2016: Uppsala kommun, civilsamhället och engagerade medborgare har under 2016 gjort rejäla ansträngningar för att ta emot nyanlända på ett bra sätt. De största problemen som BOiU har arbetat med har påverkats av Uppsala kommuns svårigheter att rekrytera fler socialsekreterare, och inte minst av att andra kommuner i landet i många fall har agerat direkt mot barnets bästa.

BOiU har utbildat gode män, tagit fram underlag, gjort flera uttalanden i media, däribland debattartiklar, gett mycket stöd via gode män, påtryckningar på politiker i Uppsala och haft möten med myndigheten Barnombudsmannen och SKL under Almedalsveckan.

Se vidare under Vi stärkte barns och ungas röster.

Barnets rättigheter i kommande Region Uppsala

Mål: BOiU vill att alla barn i länet ska kunna ta del av det stöd vi erbjuder och att barnrättsarbetet ska integreras även i de andra kommunerna. Idag arbetar vi i Uppsala kommun och landstinget.

Så långt kom vi 2016: Vi har haft möten med de som arbetade med att slå samman landstinget i Uppsala län och Regionförbundet för att se till att barnrätten skulle få en plats i den nya organisationen. Vi har kontaktat representanter från ledningen i alla kommuner i länet för att höra om samarbetsmöjligheter. Under 2016 ledde det inte till några konkreta resultat.

Barnskyddsrådet

Genom samarbetet och ordförandeskapet i Barnskyddsrådet i Uppsala län har vi anordnat symposierna Traumamedveten skola, hälsovård och omsorg och Tidiga insatser för små barn.

Rådets fokus är på ökad samverkan och verksamhetsutveckling utifrån barnets rättigheter.

► [Läs mer på boiu.se/barnskydd](http://boiu.se/barnskydd)

Vi stärkte barns och ungas röster

Vi skapar möjligheter för barn och unga att påverka.

Unga på BOiU

Praoelever och ungdomscoacher

Vi hade 5 praoelever och inom eventet #bytposition 2 ungdomscoacher. De producerade material, gav perspektiv på vår verksamhet och fick lära sig om barnets rättigheter och BOiU.

Kommunutvecklare

16 ungdomar sommarjobbade i tre veckor på BOiU med att lära sig om barns och ungas rättigheter och att få sin vilja igenom i en samhällsfråga som de valt själva.

Fokusgrupper

Unga som vill förändra något får lära sig hur de

kan gå till väga. Vi har marknadsfört möjligheten till att få stöd genom Skolveckor, annonser i Word och på Kulturturnatten. I ett par sammanhang har vi lotsat vidare och stöttat i hur de kan gå vidare.

Din röst

Skolkonceptet Din röst ersattes under året av upplägget Vecka 54, se ovan under Vi informerade.

Ensamkommande

Under hösten genomfördes en utbildningskväll av unga ensamkommande till barnrättsambassadörer, med avsikt att de dels själva ska känna till, men även föra vidare sin kunskap om rättigheter till andra i samma situation.

Word

NGDOMSMAGASINET WORD FYLLEDE under 2016 10 år och 50 nummer. I jubileumsnumret återpublicerades de bästa texterna från alla år.

► [Läs jubileumsnumret på tidningenword.se/50](http://tidningenword.se/50)

Word har liksom tidigare planerats, producerats och distribuerats av gymnasieungdomar i Uppsala, med ungas perspektiv. Den har delats ut på gymnasieskolor, och på andra ställen där unga finns, samt till politiker med flera.

En mindre läsundersökning gjordes under året och visade som tidigare att cirka 50 % av gymnasieeleverna läser tidningen.

Fem nummer har givits ut, med tema Lycka, Jubileum, Kultur, Ungdoms- och Lära.

Få kommunala och andra offentligt finansierade verksamheter har under året tagit möjligheten att informera och bjuda in till dialog genom annonsering i Word.

► [Läs mer på tidningenword.se](http://tidningenword.se)

Projekt

Knas Hemma

Knas hemma består av unga som själva har erfarenhet av att vara placerad av socialtjänsten, och syftar till att lyfta barns och ungas delaktighet inom socialtjänst, familjehem och HVB-hem.

Våren 2016 fördes arvsfondsprojektet Knas hemma över från BOiU till Fryshuset. När Knas hemma avslutades som arvsfondsprojekt under hösten anställdes projektledaren av BOiU under en övergångsperiod, för att fortlevnaden skulle säkras för de unika metoder och det nätverk som skapats under projektiden.

Under december skrev BOiU tillsammans med den nybildade föreningen Knas hemma en ny ansökan till Arvsfonden om ett fortsättningsår. Beslut om den togs i februari 2017.

► knashemma.se

Elevhälsoprojektet

Syftet med Elevhälsoprojektet är att beslutsfattare ska ha relevant kunskap om barn och unga. För detta kan de kvalitativa samtal som förs inom elevhälsan användas, men i nuläget används de inte fullt ut eftersom informationen inte samlas på

kommun- eller länsnivå, eller nationell nivå.

Inom projektets ram har en kartläggning och informationsinsamling gjorts som visat att liknande arbete har pågått på andra håll i landet. Utifrån de erfarenheterna och efter dialog med elevhälsan i Uppsala läns kommuner, Regionförbundet och Landstinget kom vi fram till att Uppsala län bör hänga på det nationella arbetet med att samla statistik i ett nationellt kvalitetsregister för elevhälsan.

Elevhälsoprojektet har genomförts tillsammans med Regionförbundet och med ekonomiskt stöd från landstingets folkhälso-medel.

Projektet redovisas i separat rapport till Region Uppsala under våren.

BK för alla

Arvsfondsprojektet BK för alla tar fram material och metoder för att göra barnkonventionen tillgänglig även för barn och unga med olika funktionsvariationer. Projektet är inne på år två som handlat om att börja producera material tillsammans med externa aktörer.

► boiu.se/bkforalla

Läns-BO

Inom landstinget (sedan årsskiftet 2016/2017 Region Uppsala) har vi arbetat med att utbilda, informera och stödja verksamheter i att utvecklas med avseende på barnets rättigheter. Verksamheten redovisas separat.

► Se boiu.se/region

BOiU i media

BOiU förekom i 30 redaktionella inslag under året, utöver en TT-artikel som publicerades i flera medier nationellt. Dessutom stod BOiU bakom 5 opinionsbildande artiklar samt förekom i en signerad ledartext.

Tidigare mediainslag finns på BOiU:s hemsida.

► [Se boiu.se/press](http://boiu.se/press)

Nyhetsinslag och intervjuer

160224	Barn tas från sina familjehem	UNT
160310	Vuxna och barn byter plats	SR Uppland
160323	”Bra att vara barn i Sverige”	UNT
160330	”Det här är olagligt”	SVT Uppland
160415	Dragkamp om ensamkommande	SR P1
160415	Om kommuners flytt av ensamkommande flyktingbarn	SR Uppland
160416	”Nya reglerna är ett brott mot barnkonventionen”	UNT
160502	Vad betyder jämställd uppfostran?	UNT
160511	”Galet sätt att tänka”	SVT Uppland
160513	Hallå där Lisa Skiöld, om att det kommer fler frågor om flykt/migration	Uppsalatidningen
160629	Ha koll på barnens digitala liv	UNT
160701	Fler barnombudsmän behövs	Dagens samhälle
160727	De som söker hjälp är i kris	UNT
160803	Sommarjobb på Barnombudsmannen utmanar unga	SR Uppland
160805	Kommunförbättrarna	Dagens ETC
160804	Unga önskar sig mer och billigare kultur	UNT
160811	Hallå där Love Sundström	Uppsalatidningen
160812	Orättvist utbud på UKK	ETC Uppsala
160812	Om upprop om UKK	SR Uppland
160819	”Skolorna måste bli bättre”	ETC Uppsala
160913	Ensamkommande väljer parkbänken	UNT
160923	Sexdomd fick jobb hos Barnombudsmannen	UNT (TT-artikel publicerades i flera medier)
160924	Sexdomd anställd på Barnombudsmannen i Uppsala	SR Uppland
160924	Köpte sex av barn – fick jobba med barnrättsfrågor	SVT Uppland
160930	Fler måste visa att de inte begått brott	UNT
160930	Fler barnsexbrott ska lösas	UNT
161020	Kväll för tjejer som vill förändra	Uppsalatidningen
161020	Länsbarnombudsman Martin Price	SR Jämtland
161201	Skolor testar ny metod	Uppsalatidningen
161215	Pappa slog sin son i huvudet	Uppsalatidningen

Debattartiklar och insändare

160316	Socialtjänsten i Kumla bryter mot lagen	Nerikes Allehanda
160323	Socialtjänsten tvingar barn att byta kommun	Dagens ETC
160523	Säkra skolvägar är allas ansvar	UNT
160601	Barnets rättigheter i sjukvården kan säkerställas av läkaren	Läkartidningen
160824	Skolan ska vara avgiftsfri	UNT
160915	Stoppa barnens flyttkarusell	UNT Ledare

Sociala medier och webb

Antal följare/gillamarkeringar

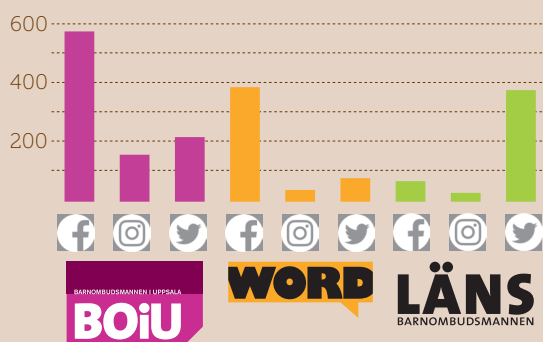
BOiU och Word är som tidigare störst på Facebook, medan Länsbarnombudsmannen är störst på Twitter. Siffror från 2016/2017.

Facebook

På Facebook är BOiU störst i åldersgruppen 35–44 år, och Word i åldersgruppen 18–25 år. Könsfördelning bland dem som gillar på Facebook visas i diagrammen nedan.

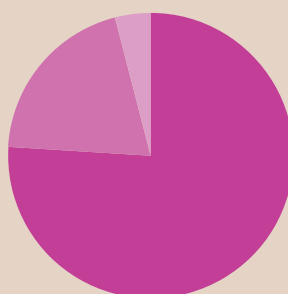
Samtliga uppgifter från Facebook, januari 2017.

Antal följare/gillamarkeringar

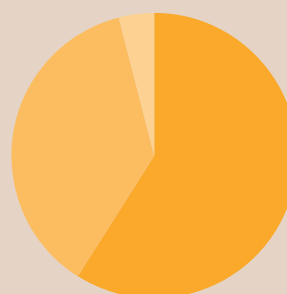

Könsfördelning bland dem som gillar på Facebook

gillaboIU

tidningenword

Kvinnor
Män
Ej angivet

Besökare på webbplatser

Under 2016 skapades nya webbplatser åt BOiU och Word. I samband med detta raderades all statistik äldre än 22 november 2016. En beräkning utifrån perioden december 2016–januari 2017

antyder att tidningenword.se kan ha ökat antalet unika besökare med 50 % jämfört med 2014, medan boiu.se ser ut att ha dubbelt antal besökare som 2014. Detta är dock högst osäkert.

Organisation

Barnombudsmannen i Uppsala är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningens huvudsakliga finansiering kommer från Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län.

Personal och styrelse

Anställda

Lisa Skiöld, Martin Price, Mårten Markne, Fredrik Norén, Leah Malmqvist☐, Ami Forsberg☐, Karin Hallén Sehlin☐, Anna Sabelström☐*, Ehline Larsson☐, Anders Eriksson*☐, Åsa Tingström*, Karin Mellin*, Hanna Johansson*.

Praktikanter under året: Kristin Håkansson, Amanda Cornell och Amanda Lindström från juristprogrammet, Uppsala universitet; Charlotte Netzler från Stockholms universitet.

* Påbörjad tjänst under året

☐ Avslutad tjänst under året

Styrelse

Styrelsen väljs av årsmötet på ett eller två år i taget.

Styrelsen bestod efter årsmötet 2016 av Gunilla Oltner, ordförande; Ulf Wennström, Emma Ericsson, Göran Hedefalk, Mohima Mumin, Johanna Fjellborg, Paulina Rodriguez Milovic.

Referensgrupp för Läns-BO

Anna-Karin Vaz-Contreiras, Jeanette Escanilla, Alf Ahlström, Thomas Eriksson, Birgitta Ekholm Lejman, Lisa Skiöld, Gunilla Oltner och Martin Price.

Styrgrupp för Knas Hemma

Lisa Skiöld, Gunilla Oltner, Anna Sabelström och från Fryshuset John Heyne.

Styrgrupp för BK för alla

Lisa Skiöld, Carl Boström, Elin Blideskog, Eva Jansson, Nilla Wikberg.

Medlemmar

Den 31 december hade föreningen 54 medlemmar.

Ekonomi

I budgeten hade vi räknat med att använda oss av eget kapital, och ändå kunna göra ett minusresultat. Resultatet blev också ett minusresultat på 111 804 kr, men betydligt lägre än budgeterat (248 000 kr), vilket är bra med tanke på att vi nu inte har något eget kapital att tala om längre.

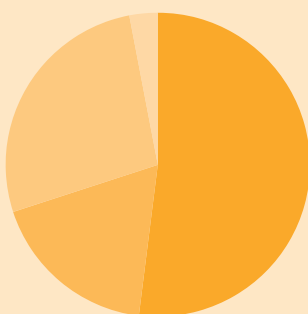
Intäkter

Bidrag Uppsala kommun
Bidrag Uppsala läns landsting
Bidrag Folkhälsomedel
Övriga intäkter

Övriga intäkter

Annonser Word
Sponsring
Föreläsningintäkter
Medlemsavgifter

Intäkter

I budget hade vi utgått ifrån att få in intäkter från två kommuner i länet, det uppnåddes inte, vilket påverkade budgeten med 230 000 kr. Övriga intäkter ligger mer i linje med uppskattning. Totala utfallet intäkter blev 3 590 175 kr.

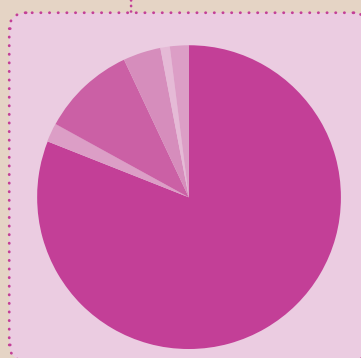
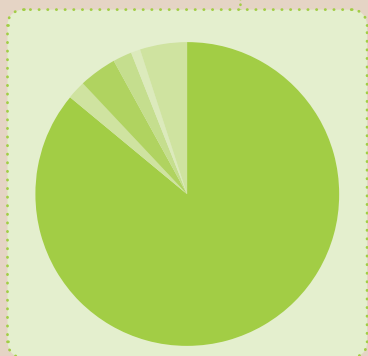
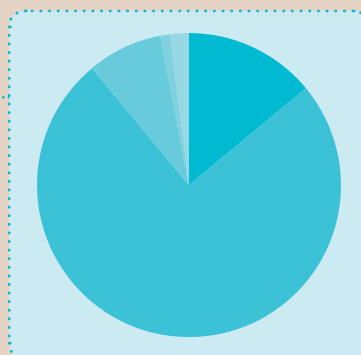
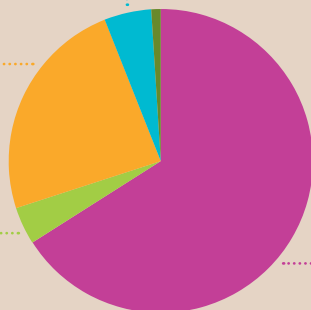
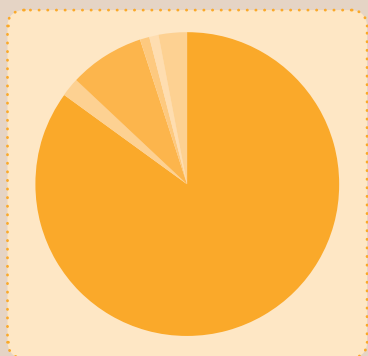
Kostnader

Kostnaderna ligger nära budgeten, något högre på verksamhet, men å andra sidan lägre på kanslikostnader, vilket beror på att vi gjorde rekryteringar under våren, och alltså hade vakanser under en period.

Totala utfallet kostnader blev 3 701 979 kr.

Kostnader

Kanslikostnader, exkl Arvsfondsprojekt och Läns-BO	Läns-BO
Word, exkl kanslikostnader	Verksamhet
	Styrelse

Läns-BO

Personalkostnader
Utbildning
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Övrigt
Barnskyddsrådet

Word

Tryck
Pr, läsarundersökning
Reklamskatt
Redaktion
Distribution och utgivarkostnad
Kontor och teknik

Verksamhet

Barns och ungas röster
Information, pr, opinion
Föreningsavgifter
Evenemang
Övrigt

Kanslikostnader

Personalkostnader, ej Arvsfondsprojekt och Läns-BO
Utbildning
Lokalkostnader
Kontor och teknik
Ekonomihantering
Övrigt

Det här vill vi

BOiU vill att FN:s barnkonvention ska förverkligas.

Barn och unga ska ha kunskaper om sina rättigheter, och våga och vilja kräva sina rättigheter.

Vuxna ska våga och vilja ge mer makt och stöd till barn på barns villkor, och se barns egen kompetens.

Så här gör vi

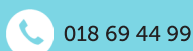
Vi vet att det vi gör har stor betydelse för många barn och unga i Uppsala.

Barnombudsmannen i Uppsala är den som ser till att barns rättigheter gäller på riktigt. Vi ger konkret stöd till barn och unga som behöver det. Vi möter barn, unga, yrkespersoner, forskare och beslutsfattare. Vi lägger fram förslag och opinionsbilder.

Barnombudsmannen i Uppsala är en ideell förening som har funnits sedan 1988. Vi arbetar i Uppsala kommun och Uppsala län. Föreningen får sin finansiering av Uppsala kommun och Landstinget i Uppsala län.

Omslagsillustration: Rebecca Karlén

Läs verksamhetsberättelsen digitalt på boiu.se/2016

Barnombudsmannen i Uppsala – en ideell förening. Organisationsnummer 817602-5198.
Verksamhetsberättelse 2016.